

ÇANAKKALE DESTANI 105 YAŞINDA

Yahya AKSOY

“...Savaş zaruri ve hayati olmalıdır... Milleti savaşa götürünce, vicdanımda acı duymamalıyım. Öldüreceğiz diyenlere karşı, ölmeyeceğiz diye savaşa girebiliriz. lâkin millet hayatı tehlikeye maruz kalmadıkça; savaş, bir cinayettir.”

Mustafa Kemal Atatürk

1 915’de milletimiz, hayatı tehlikeye düştüğü için kaçınılmaz olarak yapılan Çanakkale Savaşı, Tarihin altın sayfalarında yerini almış büyük bir destandır. Bağımsızlık aşkının ve vatan sevgisinin yüce bir abidesidir. Milletimizin kaderini ve tarihin gidişini değiştirmiştir, Türkiye Cumhuriyeti’nin doğuş felsefesini ve ana fikrini yaratmıştır.

“... Çanakkale içinde aynalı çarşı, ana ben gidiyom düşmana karşı...” dizeleri ile başlayan. Ülkemiz ve dünya tarihine altın sayfa olarak geçen, gurur kaynağımız, emperyalizmi mezara gömen efsane Çanakkale Destanı, sonsuza dek unutulmayaca-

cak. Hafızalarda, gönüllerde, ruhumuzda ve benliğimizde bayraklaşarak hep yaşayacaktır.

İngilizler ve Fransızlar çıkar birliği yaparak Osmanlı başkenti İstanbul’u ele geçirmek niyetinde idiler. Çanakkale Boğazından gemilerini rahatlıkla Karadeniz’e geçirmek istiyorlardı. Bütün güçleri ile boğaz girişini ateş altında tutarak 18 Mart 1915’te su üstü ve su altı muharebe gemileriyle taarruza geçtiler. Boğaz girişinde bir kısım gemileri batırıldı ve bir kısmı da kullanılamaz hale getirildi. Çok sayıda ölü verdiler ve 18 Mart Boğaz Muharebesi Türklerin kesin zaferi ile sonuçlandı.

Çanakkale Şehitlerine

“Şu boğaz harbi nedir? Var mı ki dünyada eşi?/En kesif orduların yükleniyor dördü beşi,/Tepeden yol bularak geçmek için Marmara’yı,/Kaç donanmayla sarılmış ufak bir karaya...” Mehmet Akif Ersoy

Deniz yoluyla boğazı aşamayacağını anlayan emperyalistler, kendi yanlarına aldıkları paralı yabancı askeri güçlerle birlikte Gelibolu Yarımadası’na çıkarak, karadan boğazı savunan tabyaları susturmak istediler. Bu harekât için askerlerini ve donanma sayılarını artırarak en üst seviyeye çıkardılar. Topraklarımızda

sarsılmaz bir iman ve iradeyle karşılaştılar.

Anadolu yakasında Seddülbahir, Arıburnu ve Kumkale bölgelerine çıkarma yaptılar. Aylarca süren kara muharebelerinde sonuç alamadılar. Anafartalar Grup Komutanı Albay Mustafa Kemal'in askeri birlikleri ile yaptığı olağan üstü savunma karşısında arkalarında binlerce ölü bırakarak bölgeyi terk ettiler.

Türklerin zaferi ile sonuçlanan Çanakkale Muharebeleri'ne yaklaşık 500.000 kişi ile katılan Türk askerlerinden sonuçta; 57.000 şehit, 21.000 hastalıktan ölüm, 10.000 kayıp, 100.000 yaralı, 64.000'i hasta olmak üzere 252.000 zayıf verilmektedir.

İngiliz, Fransızlar ve onların maşaları, 500.000 kişi ile katıldıkları muharebeyi 252.000 kişi zayıf vererek, yarımadaı arkalarına bakmadan terk ettiler.

Çanakkale'yi geçilmez yapan ve 18 Mart 1915 'de zafere ulaşan, komutan Mustafa Kemal başta olmak üzere, 215 kilo ağırlığındaki top mer-

misini sırtlayarak, topun namlusuna süren efsane kahraman Seyit Onbaşı'yı, Yüzbaşı Sırrı Beyi, Akbaş Şehitlerini, 57. Piyade Alayı şehitlerini, kınalı Hasanları, dedelerimizi ve yüzlerce liseli, üniversiteli şehitlerimizi unutmadan rahmetle, gazilerimizi minnetle ve saygı ile anıyoruz. "Toprak, uğrunda ölen varsa vatandır" diyerek sonsuza dek anacağız.

Kınalı Hasanların, Seyit onbaşılının, isimsiz yüzbaşılının, liseli ve üniversiteli öğrencilerimizin vatan için ateş ve barutla yoğrulmuş Gelibolu Yarımadası topraklarında, Anafartalar'da, Çanakkale sularında can verdikleri, Türkiye'nin kaderini belirleyen "Çanakkale geçilmez" sözünü tarihe altın harflerle yazdıkları gün, Türkiye Cumhuriyeti'nin temelleri de atılmış oluyordu. Mustafa Kemal, Ulusumuz gönlünde milli kurtarıcı kahraman olarak bayraklaşıyor ve Kurtuluş Savaşımızın Baş Komutanı ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucu önderi güneş gibi doğuyordu.

Milli Şairimiz Mehmet Akif Ersoy'un, "Bastığın yerleri 'toprak'

diyerek geçme tanı: Düşün altında binlerce kefensiz yatanı" diye anlattığı, şair N.H. Onan'ın "İstiklâl uğrunda namus yolunda /Can veren Mehmet'in yattığı yerdir" dediği Gelibolu Yarımadası, vatan ve özgürlük uğrunda canlarını veren binlerce şehidin yattığı tarihi bir anıt olarak şimdi dünya barışına adanmıştır. Geçmişte haksız yere savaşa tutuşan insanların torunları Çanakkale'de buluşarak barış ve dostluk mesajlarını dünyaya duyurmaktalar.

Daha o yıllarda ünü bütün dünyaya yayılan, milli kahraman Mustafa Kemal için, Pakistan özgürlük şairi Nazrul İslam, 1919 yılında yazdığı "Kemal Paşa" isimli uzun bir şiirinde şöyle demektedir: **"...Kudretli Kemal'lere muhtacız biz de, Şahlanan bayrak oldun içimizde..."**

Mustafa Kemal, Kurtuluş savaşımızın özünü ve önemini tarihe altın harflerle yazılan sözleriyle, 20 Eylül 1921'de, silah arkadaşlarına (erlere) teşekkürlerini, tarihi mesajında ifade etmiştir:

NEFERLERE

"Kurtuluş için yaptığımız bu savaştan çok daha evvel, sizi başka muharebe meydanlarında da tanımış idim. Dünyanın hiç bir ordusunda, yüreği seninkinden daha temiz; daha sağlam bir askere rast gelinmemiştir. Her zaferin mayası sendedir; her zaferin en büyük payı senindir. Kanaatinle, imanla, itaatle hiçbir korkunun yıldırmadığı demir gibi pâk kalbinle düşmanı nihayet alt eden büyük gayretin için minnet ve şükranımı söylemeyi nefsime pek aziz bir borç bildim. Sizin gibi kumandanları, zabıtları, neferleri olan bir millete, yad elleri altında köle olmak mümkün değildir. Bu defa TBMM'nin, hakkımda, yeni bir rütbe ve Gazi ünvanıyla tecelli eden iltifat ve teveccühü, doğrudan doğruya size racidir. Milletin verdiği bu rütbe ile yükselen ordu en şerefli ve en ulu bir gaza ile mümtaz olan gene ordudur. Sizin kahramanlığınızla, sizin gösterdiğiniz nihaysiz fedakârlıklar bahasına kazanılan büyük muzafferiyetin millet tarafından takdirine delâlet eden bu unvan ve rütbei, ancak size izafe ederek, bütün askerlik hayatımın en büyük sermayeyi iftihar olarak taşıyacağım. Cenabıhak, giriştiğimiz kurtuluş mücadelesinde, şerefli silah arkadaşlarıma kendilerini temyiz eden asaletin, civanmertliğin, kahramanlığın hakkı olan kat'î halâsı nasip etsin."

Başkumandan Mustafa Kemal- 20 Eylül 1921

Şair (E) Albay Canfer Balçık, ünlü "Çanakkale'nin Ruhü" şiirinde, tarihi dizelere aktarıyor:

"...Seddülbahir, Conkbayırı, Arıburnu, Kirte'de/Cesaret ve feragat yüreklerde zirvede..."

Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın "Çanakkale Yeni Türkiye'nin Önsözüdür" dediği Çanakkale'yi geçilmez yapan, ülkeye özgürlük ve dünyaya barış getiren Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ve tüm şehitlerimizi rahmetle anıyor, saygı ve minnetle selamlıyoruz. Ruhları şâd olsun.